

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет історії, політології і міжнародних відносин

Кафедра історії України і методики викладання історії

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ІСТОРІЯ УКРАЇНИ

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітньо-професійна програма «Французька мова і література, англійська мова»

Спеціальність 035 Філологія

Спеціалізація 035.055 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – французька

Галузь знань 03 Гуманітарні науки

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від «27» серпня 2024 р.

м. Івано-Франківськ – 2024

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Історія України
Викладач (-і)	Дрогомирецька Людмила Романівна
Контактний телефон викладача	0501084688
Е-mail викладача	liudmyla.drogomyretska@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Вівторок 15.00, ауд.601.
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Навчальна дисципліна «Історія України» є обов'язковим компонентом освітньо-професійної програми. Предметом вивчення є розвиток людського суспільства на території українських етнічних земель від найдавніших часів до сьогодення. Курс передбачає поглиблення та систематизацію історичних знань студентів про зміст, характер та закономірності державотворчих, політичних, соціально-економічних та культурних процесів, що відбувалися на території України від найдавніших часів до сьогодення.</p> <p>Вивчення дисципліни сприяє процесу формування у студентів уміння аналізувати й узагальнювати історичні події та явища, визначати їх суть, причинно-наслідкові зв'язки між ними, виділяти основне, об'єктивне і суб'єктивне, самостійно оцінювати і інтерпретувати історичний процес, робити правильні висновки з метою успішної розбудови української державності, усвідомлювати роль і місце України у світовій історії.</p> <p>У результаті опанування курсу «Історія України» в студентів повинні сформуватися чіткі світоглядні позиції, ціннісні орієнтири, почуття патріотизму, здатність інтерпретувати досвід попередніх поколінь.</p> <p>Методи навчання: інтерактивна лекція, дискусії, групова робота, індивідуальна робота, самостійна робота.</p> <p>Методи контролю: індивідуальне опитування, тестування, письмова робота.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p><u>Метою</u> вивчення навчальної дисципліни «Історія України» є формування історичної свідомості студентів, в якій поєднуються знання, погляди, уявлення про історичне минуле на території українських земель від найдавніших часів до сьогодення в контексті світової історії, усвідомлення ними нерозривного зв'язку між минулим і сучасністю; набуття студентами наукового бачення суспільних явищ, подій, тенденцій минулого та сучасного; формування умінь критично аналізувати отриману з різних джерел інформацію, самостійно трактувати її, застосовувати набуті знання з історії для орієнтації в громадсько-політичному житті та оцінки суспільних явищ і подій; виховання у студентської молоді патріотизму, національної та громадянської свідомості, формування толерантного, неупередженого ставлення до інших народів, утвердження ідеалів гуманізму.</p> <p><u>Основними цілями</u> вивчення дисципліни є: надати студентам знання з історії України відповідно до рівня та вимог вищої школи, зосередившись на найбільш актуальних проблемах політичного, соціально-економічного, культурного та релігійного життя українського суспільства на різних етапах його розвитку; ознайомити студентів з хронологією та сутністю основних історичних подій, періодизацією, логікою історичного процесу; спонукати до оволодіння навичками комплексної роботи з різними типами історичних джерел та історичних праць, пошуку і систематизації інформації як основи вирішення дослідницьких завдань; сприяти формуванню історичного мислення, вміння</p>	

виявляти історичну обумовленість подій і явищ; навчити студентів критично аналізувати отриману інформацію, визначати власну позицію щодо місця і ролі України у всесвітньо-історичному процесі; спираючись на загальнолюдські цінності допомогти студентам сформуванню власні переконання, здобути навички і вміння, фахові компетенції, необхідні для практичної професійної діяльності.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Фахові компетентності:

ФК 11. Здатність до надання консультацій з дотримання норм літературної мови та культури мовлення.

ФК 12. Здатність до організації ділової комунікації.

Результати навчання:

РН 1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземною(ими) мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.

РН 4. Розуміти фундаментальні принципи буття людини, природи, суспільства.

РН 5. Співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

лекції

18 год.

семінарські заняття / практичні / лабораторні		12 год.		
самостійна робота		60 год.		
Ознаки навчальної дисципліни				
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Обов'язкова / вибіркова	
1	035 Філологія	1	О	
Тематика навчальної дисципліни				
Тема		кількість год.		
		лекції	заняття	сам. роб.
Тема 1. Предмет і завдання навчальної дисципліни “Історія України”. Головні періоди історії України. Давня доба української історії. Трипільська культура. Походження та етногенез слов'ян. Основні концепції походження українського народу.		2		4
Тема 2. Русь-Україна: етапи політичного розвитку та еволюція політичної форми держави, особливості етнічного та культурного розвитку. Королівство Руське: політичні процеси, соціально-економічний розвиток, взаємозв'язки з європейськими країнами.			2	6
Тема 3. Українські землі в системі міжнародних стосунків країн Центрально-Східної Європи у XIV – XVI ст.: територіальний переділ українських земель. Польсько-литовський фактор в українській історії другої половини XIV – першої половини XVI ст. Соціально-економічні та культурно-релігійні процеси. Виникнення козацтва та його роль в історії України. Козацько-селянські повстання кінця XVI - 20-30-х рр. XVII ст.		2		6
Тема 4. Українська національна революція середини XVII ст. Причини, характер, рушійні сили та періодизація революції. Утворення Української гетьманської козацької держави, її політичний та адміністративно-територіальний устрій. Фінансова система та судочинство. Місце України в міжнародних відносинах тогочасної Європи.		2		6
Тема 5. Україна в другій половині XVII ст. Доба Руїни: причини, характерні ознаки та політичні наслідки для України. Україна в політичних планах Польщі та Росії. Гетьманщина під владою Російської імперії в кінці XVII - XVIII ст. Українські землі у складі Речі Посполитої у XVIII ст.		2	2	4
Тема 6. Україна у складі Російської та Австрійської імперій у XIX ст.: колоніальна політика російського самодержавства та австрійського абсолютизму. Сутність українського національного відродження, його передумови, особливості та етапи розвитку.		2	2	4

<p>Тема 7. Україна на початку ХХ ст. : соціально-економічне і політичне становище. Україна в період революції 1905–1907 рр. і після її поразки. Українське питання в міжнародній політиці напередодні та в роки Першої світової війни (1910–1914 рр.) Українська національна революція 1917- 1921 рр. Центральна рада. Гетьманат. Директорія. ЗУНР. Причини поразки та уроки Української національної революції 1917 – 1921 рр.</p>		2	6
<p>Тема 8. Україна у міжвоєнний період (1921-1938 рр.). Радянська Україна у 20–30-ті роки ХХ ст.: соціально-економічні перетворення радянсько-більшовицького керівництва. Геноцид українців. Національна політика та український культурний ренесанс. Сталінський тоталітарний режим. Політичні репресії в Україні. Західноукраїнські землі в міжвоєнний період.</p>	2		6
<p>Тема 9. Україна в роки Другої світової війни. Українське питання в міжнародній політиці напередодні Другої світової війни. Україна в 1941 – 1945 рр.: воєнні дії, окупація та Рух опору. Вклад українців у загальну перемогу і втрати України у Другій світовій війні.</p>	2		6
<p>Тема 10. Україна в другій половині ХХ ст.: трансформації суспільно- політичного та економічного розвитку. Становище України в останні роки сталінського керівництва (1945- 1953 рр.). Хрущовська «відлига» на Україні. «Шестидесятники». Українська РСР в роки брежнєвського «застою». Економічна та політико-ідеологічна криза системи. Дисидентський рух в Україні у 1970-х - першій половині 1980-х рр. Активізація суспільно-політичного життя в період горбачовської «перебудови» (1985-1991 рр.).</p>	2	2	6
<p>Тема 11. Україна в період незалежності. Розгортання державотворчого процесу в Україні: створення правової бази, становлення владних структур, формування багатопартійності. Президентство Л.Кравчука. Суспільно-політичне й економічне становище в перші роки незалежності. Політичний курс Л.Кучми. Конституційний процес, вибори та розстановка політичних сил. Україна на міжнародній арені. Помаранчева революція. Президентство В.Ющенка. Україна в період президентства В.Януковича. Революція гідності. Початок російської агресії. АТО. Операція об'єднаних сил. Президентство П.Порошенка. Вибори 2019 р. Президентство В.Зеленського. Повномасштабна війна Росії з Україною.</p>	2	2	6
Загалом:	18	12	60
6. Система оцінювання навчальної дисципліни			
Загальна система	Відповідно до : Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника та Порядок організації та проведення оцінювання		

<p>оцінювання навчальної дисципліни</p>	<p>успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, знання студентів оцінюються як з теоретичної, так і з практичної підготовки.</p> <p>Загальна оцінка, яка максимально становить 100 балів, виводиться на основі суми балів, отриманих за всі види контролю знань.</p> <p>Структура розподілу балів в межах аудиторної та самостійної роботи студентів денної форми навчання: усне/письмове опитування на практичних заняттях – 40 балів; індивідуальна робота : підготовка та захист реферату з обраної теми – 10 балів; виконання двох контрольних (тестових) робіт (КСР) – 10 балів; підсумкова контрольна залікова робота – 40 балів.</p> <p>Для студентів заочної форми контроль знань студентів здійснюється через поточний контроль і підсумкове залікове опитування.</p> <p>Проводяться: три комплексні контрольні (тестові) роботи до початку сесії (за темами 1-4, 5-8, 9-11) – 50 балів; індивідуальна робота : підготовка та захист реферату з обраної теми – 10 балів; комплексне підсумкове залікове тестування у системі дистанційного навчання (40 завдань) – 40 балів.</p> <p>Студент, який за підсумком всіх видів контролю знань не набрав 50 балів, користується повторним правом складання заліку за відомістю №2 після ліквідації поточної заборгованості на консультаціях викладача.</p>
<p>Вимоги до письмових робіт</p>	<p>Передбачено два письмові контрольні тестування в системі дистанційного навчання Університету на платформі https://d-learn.pnu.edu.ua, кожне з яких охоплює до 50 завдань (максимальна кількість балів – 10) і підсумкове залікове тестування (40 балів).</p>
<p>Практичні заняття</p>	<p>Оцінювання знань на практичних заняттях здійснюється за п'ятибальною шкалою. Передбачається обговорення проблемних питань на задану тематику, участь в дискусії, виступи (презентації) за темами занять.</p> <p>На практичному занятті діє такий принцип оцінювання усних відповідей:</p> <p>«5» балів («відмінно») – здобувач освіти міцно засвоїв теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знає зміст навчальної дисципліни, логічно мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок;</p> <p>«4» бали («добре») – здобувач освіти добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного матеріалу;</p> <p>«3» бали («задовільно») – здобувач освіти в основному опанував теоретичними знаннями навчальної дисципліни, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають</p>

	<p>невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на питання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх;</p> <p>«2» бали («незадовільно») – здобувач освіти не опанував навчальний матеріал дисципліни, не знає наукових фактів, визначень, відсутні наукове мислення, практичні навички не сформовані.</p>
<p>Вимоги до індивідуального завдання (реферату)</p>	<p>Обсяг роботи – від 10 до 15 сторінок, не враховуючи списку літератури. Структурно робота повинна ділитися на 5 – 6 одиниць: власне змісту, вступної частини (вступу), 3-4 пропорційних розділів, висновків, списку використаної літератури, додатків.</p> <p>Максимальна оцінка за індивідуальну роботу – 10 балів.</p> <p>Оцінка 9-10 балів ставиться за роботу, в якій проблема, що в ньому розглядається, викладена повно, послідовно, логічно; робота носить самостійний творчий характер, список використаної літератури відповідає сучасним правилам оформлення бібліографії.</p> <p>Оцінка 7-8 балів ставиться за роботу, в якій тема викладена досить повно, але є певні недоліки у логіці викладу; бібліографічний список нараховує не більше 4-5 джерел, відповідає сучасним правилам, але містить певні помилки.</p> <p>Оцінка 5-6 балів ставиться, коли обсяг реферату є недостатнім для викладення обраної проблеми, і тому проблема розглядається поверхово; у бібліографічному списку менше чотирьох наукових джерел і є помилки.</p> <p>Оцінка від 1 до 5 балів ставиться, якщо тема реферату нерозкрита, у бібліографічному списку менше 2 наукових джерел, і він подається не за сучасними правилами.</p>
<p>Умови допуску до підсумкового контролю</p>	<p>Виконання всіх форм роботи, відсутність негативних оцінок, невідпрацьованих пропущених занять.</p> <p>Студент(-ка), який в установлений термін не виконав усіх форм роботи і (або) отримав менше 50 балів за поточний контроль направляє на талон № 2. До того часу, він має виконати/доопрацювати всі форми роботи.</p> <p>Отримані «незадовільні» оцінки відпрацьовуються в обов'язковому порядку, але враховуються і входять у загальну систему оцінювання знань. Зарахування пропущених занять без поважних причин відбувається впродовж наступних двох тижнів після пропущеного заняття за допомогою методів усного опитування чи тестування..</p>
<p>Підсумковий контроль</p>	<p>Форма контролю – залік.</p> <p>Форма задачі – письмова.</p> <p>Підсумковий контроль рівня знань та успішності студентів передбачає виконання залікової письмової роботи (максимальна оцінка – 40 балів), виконання якої демонструє рівень теоретичних знань та сформованості у студентів практичних навичок і вмінь.</p>
<p>7. Політика навчальної дисципліни</p>	
<p>Загальна максимальна сума балів, яка присвоюється студентові/студентці за курс, становить 100 балів, яка є сумою балів за всі види контролю знань. Складання заліку передбачає отримання рейтингової підсумкової оцінки (максимум 100 балів, мінімум 50 балів). При виставленні рейтингового підсумкового балу обов'язково враховується присутність студента/студентки на лекційних та практичних заняттях, активність під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття.</p>	

Академічна доброчесність

Навчальний процес побудований на основі дотримання принципів академічної доброчесності відповідно до [Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника та Процедури забезпечення дотримання академічної доброчесності](#). Користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час опитування, виконання письмового завдання чи тестування є недопустимими та призводять до незарахування результатів чи нескладання тестування. У випадку запозичених робіт, відсутності посилань на використані джерела, випадків плагіату, виявів академічної недоброчесності (списування) викладач виставляє негативну оцінку та пропонує студентові повторно виконати необхідний вид роботи.

Відвідування занять:

При виставленні рейтингового підсумкового балу обов'язково враховується присутність студента на заняттях (у тому числі на лекційних), пропуски та запізнення без поважної причини, що передбачено [Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника](#). Студенти мають можливість відпрацювати заняття, які було пропущено з поважних причин, а також отримати роз'яснення питань, з якими виникли труднощі у процесі підготовки до практичних занять і письмових робіт, на консультаціях викладача.

Навчання за індивідуальним графіком:

Студенти, котрі навчаються за індивідуальним графіком, опрацьовують частину теоретичного матеріалу самостійно з обов'язковим проходженням усіх тестувань в системі дистанційного навчання d-learn.pnu.edu.ua та виконанням усіх завдань відповідно до індивідуального графіку навчання, складеного та погодженого з викладачем на початку семестру. Умови навчання за індивідуальним графіком регламентуються [Положенням про порядок навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальним графіком у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника](#).

Перезарахування освітніх компонент:

Процедуру перезарахування унормовано [Положенням про порядок визнання результатів навчання та ліквідації академічної різниці](#) та [Положенням про академічну мобільність учасників освітнього процесу Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника](#)

Неформальна освіта:

Порядок перезарахування результатів неформальної освіти в межах курсу (наприклад, результати проходження курсів з історії України на платформах Coursera, EdEra наявність сертифікатів, котрі підтверджують проходження відповідних професійних курсів / тренінгів, тощо) регламентується [Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника](#).

Повторне вивчення дисципліни:

Студент, який не набрав 50 балів за відомістю №3, направляється на проходження курсу вдруге відповідно до [Положення про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін \(кредитів ECTS\) в умовах ECTS](#) або відраховується з навчального закладу.

Наприкінці курсу студенти мають можливість надати відгуки та пропозиції щодо якості викладання дисципліни на сайті <https://d-learn.pnu.edu.ua>.

8. Рекомендована література

Основна:

1. Багацький В. В., Кормич Л.І. Історія України : підручник. 3-тє вид., доп. і перероб. Рек. МОН. Київ : Алерта, 2010. 388 с. URL: http://pidruchniki.com/158407208395/istoriya/istoriya_ukrayini

2. Бажан О., Мицик Ю. Від трипільців до кіборгів. Коротка історія України. Київ : Кліо. 688 с.
3. Білоцерківський В.Я. Історія України: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Київ, 2007. 536 с. URL: <http://textbooks.net.ua/content/category/35/61/41/>
4. Бойко О.Д. Історія України: навч. посібник. Рек. МОН; 6-те вид. Київ: Академвидав, 2016. 720 с.
5. Історія України: підручник для студентів неісторичних спеціальностей вищих навчальних закладів / [О.М.Бут, М.І.Бушин, Ю.І.Вовк та ін.]; за заг. ред. М.І. Бушина, О.І. Гуржія; М-во освіти і науки України, Черкас. держ. технол. ун-т. Черкаси: ЧДТУ, 2016. 644с. URL: <http://academyssu.com.ua/sites/default/files/020063092.pdf>
6. Історія політичної думки : підручник для студентів вищих навчальних закладів / [Т. В. Андрущенко [та ін.] ; за загальною редакцією Н. М. Хоми. Львів : Новий Світ-2000, 2021. 999 с. URL: https://shron3.chtyvo.org.ua/Avtorskyi_kolektyv/Istoriia_politychnoi_dumky_Ukrainy.pdf
7. Історія України : Хрестоматія / Упоряд. В.М. Литвин. Київ : Наукова думка, 2013. 1056 с. URL: <http://history.org.ua/LiberUA/978-966-00-1312-4/978-966-00-1312-4.pdf>
8. Лазарович М.В. Історія України: навчальний посібник. Київ.: Знання, 2013. 685 с. URL: http://pidruchniki.com/1584072014249/istoriya/istoriya_ukrayini
9. Мицик Ю.А., Бажан О.Г., Власов В.С. Історія України. К.: Видавничий дім “Києво-Могилянська академія”, 2008. 680 с. URL: http://www.studmed.ru/micik-yua-bazhan-og-vlasov-vs-storya-ukrayini_5da2d620191.html
10. Світлична В. В. Історія України: навчальний посібник. Київ : Каравела, 2011. 384 с. URL: <http://westudents.com.ua/knigi/228-storya-ukrani-svtlichna-vv.html>
11. Палій О. Історія України. Від княжої доби до Революції гідності. 3-тє вид. Київ: К.І.С., 2017. 596 с. URL: http://shron1.chtyvo.org.ua/Palii_Oleksandr/Istoriia_Ukrainy.pdf
12. Плохій С. Брама Європи. Історія України від скіфських воєн до незалежності / Пер. з англ. Р. Клочко. Харків, 2016. 496 с.
13. Пасічник М. С. Історія України: державницькі процеси, розвиток культури та політичні перспективи: навч. посіб. 2-ге вид., стер. К.: Знання, 2006. 735 с. URL: <http://westudents.com.ua/knigi/227-storya-ukrani-paschnik-ms.html>
14. Юрій М.Ф. Історія України: навч. посіб./ Рек. МОН . К.: Кондор, 2010. 252 с. URL: <http://westudents.com.ua/knigi/229-storya-ukrani-yury-mf.html>

Додаткова:

15. Баженов О., Дрогомирецька Л., Любич О. Православна церква України: аспекти інституалізації та перспективи. *Актуальні питання гуманітарних наук: Міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка*. 2024. Вип. 72. Том 1. С.10-20. URL: <https://doi.org/10.24919/2308-4863/72-1-2>
16. Березовець Т. Анексія: Острів Крим. Хроніки «гібридної війни». Брайт-Букс, 2015. 576 с. URL: https://chtyvo.org.ua/authors/Berezovets_Taras/Aneksiia_Ostriv_Krym_Khroniky_hibrydnoi_viiny/
17. Верменич Я. В. Феномен пограниччя: Крим і Донбас в долі України / Відп. ред. В. А. Смолій. НАН України. Інститут історії України, Відділ історичної регіоналістики. Київ: Інститут історії України, 2018. 369 с. URL: https://chtyvo.org.ua/authors/Vermenych_Yaroslava/Fenomen_pohranychchia_Krym_i_Donbas_v_doli_Ukrainy/
18. Гай-Нижник П. Росія проти України (1990–2016 рр.): від політики шантажу і примусу до війни на поглинання та спроби знищення. Київ: Леся, 2017. 332 с. URL: https://shron3.chtyvo.org.ua/Hai-Nyzhnyk_Pavlo/Rosiia_protiv_Ukrainy_19902016_rr_vid_polityky_y_shantazhu_i_prymusu_do_viiny_na_pohlynannia_ta_sproby.pdf
19. Даниленко В. М. Україна в 1985-1991 рр.: остання глава радянської історії / НАН України. Інститут історії України. Київ: Інст-т історії України, 2018. 278 с. URL: <http://resource.history.org.ua/item/0013985>

20. Drogomyretska, L. & Yehrechii, O. Civic Position of the Greek Catholic Clergy in the Elections to the Polish Sejm and the Senate in Galicia (November of 1922) in Galicia. *Східноєвропейський історичний вісник* / [гол. ред. В. Ільницький]. Дрогобич: Видавн. дім «Гельветика», 2022. Випуск 23. С.99-109. URL: <https://doi.org/10.24919/2519-058X.23.258969>
21. Drogomyretska L. Yehrechii O. The determination of the legal status of the Greek-Catholic Church in the Polish State (1919–1925). *Галичина. Науковий і культурно-просвітній краєзнавчий часопис*. 2020. Ч. 33. С.158-166. URL: <https://doi.org/10.15330/gal.33.159-167>
22. Зелений В.І., Шишкін І.Г., Дрогомирецька Л.Р. Російсько-українська війна: історичний дискурс. *Вісник науки та освіти. Серія «Історія та археологія»*. 2024, № 1(19). С. 1471-1495. URL: [https://doi.org/10.52058/2786-6165-2024-1\(19\)-1471-1495](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2024-1(19)-1471-1495)
23. «Звитягою і пером уславлені. Гетьмани України. Художньо-літературний образ : книга читання для здобувачів освіти основної школи : навчально-методичне видання. Ч. 1 / [автори-упорядники: І. А. Коляда, Л.Р.Дрогомирецька [та ін.] ; відп. за вип. О. П. Реєнт]. Київ, 2020. 415 с. URL: https://chtyvo.org.ua/authors/Avtorskyi_kolektyv/Zvytiahoiu_i_perom_uslavleni_Hetmany_Ukrainy_Khudozhno-literaturnyi_o_braz_Knyha_chytannia_dlia_zdobu/
24. Зовнішня політика України в умовах глобалізації. Анотована хроніка міжнародних відносин (1991 - 2003). Київ: Генеза, 2004. 616 с. URL: https://chtyvo.org.ua/authors/Vidnianskyi_S/Zovnishnia_polityka_Ukrainy_v_umovakh_hlobalizatsii_Anotovana_istorychna_khronika/
25. Коляда І., Лизень Є., Борчук С., Дрогомирецька Л. Директорія УНР. Харків: Фоліо, 2022. 127 с.
26. Коляда І., Борчук С., Дрогомирецька Л., Лизень Є. УНР і польсько-радянська війна. Київ, 2023. 109 с.
27. Кульчицький С., Міщенко М. Україна на порозі об'єднаної Європи. Київ, 2018. 232 с.
28. Райківський І. Я. Ідея української національної єдності в громадському житті Галичини ХІХ століття. Івано-Франківськ: Видавництво Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 2012. 932 с. URL: https://chtyvo.org.ua/authors/Raikivskyi_Ihor/Ideia_ukrainskoi_natsionalnoi_iednosti_v_hromadskomu_zhytti_Halychyny_KhIKh_stolittia/
29. Смолій В. Богдан Хмельницький: полководець, дипломат, державотворець / В. А. Смолій, В. С. Степанков. Вид. 3-є, допов. та переробл. Київ : Парламентське видавництво, 2020. 752 с. URL: <http://resource.history.org.ua/item/0015239>
30. Українська держава другої половини ХVІІ–ХVІІІ ст.: політика, суспільство, культура. Київ: Інст. історії України НАН України, 2014. 671 с. URL: https://chtyvo.org.ua/authors/Horobets_Viktor_Mykolaiiovych/Ukrainska_derzhava_druhoi_polovyny_XVIIIXVIII_st_polityka_suspilstvo_kultura/
31. Цивілізаційна ідентичність українства: історія і сучасність / авт. кол.: О. Рафальський (керівник), Я. Калакура (науковий редактор), О. Калакура, М. Юрій. Київ : ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2022. 512 с. URL: <https://ipiend.gov.ua/wp-content/uploads/2022/05/Tsyvilizatsijna-identychnist-ukrainstva..pdf>
- Інформаційні ресурси:**
32. <http://history.org.ua/> Інститут історії України НАНУ
33. <http://litopys.org.ua/> Ізборник
34. <http://exlibris.org.ua/> EXLIBRIS : українська електронна бібліотека
35. <https://uinp.gov.ua>. Український інститут національної пам'яті
36. <https://avr.org.ua>. Центр досліджень українського визвольного руху
37. <http://image.lsl.lviv.ua/> Львівська національна наукова бібліотека ім. В. Стефаника Національної академії наук України: Пошук у е-каталозі (з 1990 р.)
38. <https://www.inst-ukr.lviv.ua/uk/publications/> Інститут українознавства імені І. Крип'якевича Національної академії наук України

Викладач : Людмила Дрогомирецька, доцентка кафедри історії України і методики викладання історії